

Överenskommelse om samarbete mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med missbruk

Gäller från och med 1 april 2017

Överenskommelsen är ett underavtal till Hälso-
och sjukvårdsavtalet i Västra Götaland

KORT OM Överenskommelsen

Västra Götalandsregionen och länets kommuner har en skyldighet enligt HSL och SoL att träffa överenskommelse om samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med missbruk.

I länet finns sedan 2011 en sådan överenskommelse. Huvudmännen konstaterade att överenskommelsen behövde revideras och beslutade att det skulle ske som en del av framtagandet av nytt Hälso- och sjukvårdsavtal.

KORT OM Överenskommelsen

Arbetsprocessen bakom överenskommelsen

Ett arbete som startade våren 2015

Bred arbetsgrupp med representanter från kommuner och regionen, primärvård och specialistvård samt deltagare från brukarorganisationerna Nationell Samverkan Psykisk Hälsa i Göteborg, NSPHiG och Brukarrådet för missbruksfrågor i VG

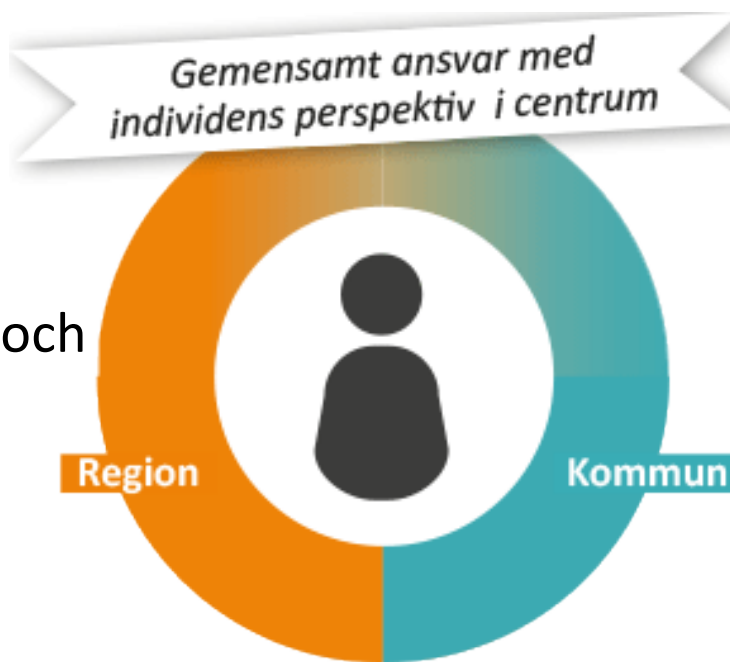
Underavtal till hälso- och sjukvårdsavtalet i Västra Götaland

KORT OM Gemensam värdegrund

Samarbetet mellan parterna ska kännetecknas av att ...

- ✓ ... individens behov, inflytande och självbestämmande alltid är utgångspunkt för vården och omsorgen.
- ✓ ... utifrån individens perspektiv ska vården och omsorgen vara lättillgänglig, effektiv och säker med god kvalitet och gott bemötande.
- ✓ ... varje medarbetare aktivt bidrar med sin kunskap och kompetens samt samarbetar så att vården och omsorgen upplevs som en välfungerande helhet.

GEMENSAM Planering

Samordnad Individuell Plan, SIP

Huvudmännen ska tillsammans upprätta en individuell plan när den enskilde har behov av insatser från båda huvudmän. Planen ska upprättas om kommunen eller VGR bedömer att den behövs och om den enskilde samtycker till att den upprättas.

INNEHÅLL Överenskommelsen

1. Allmänt om överenskommelsen
2. Utgångspunkter
3. Ansvarsområden
4. Genomförande
5. Gemensamma utvecklingsområden

Överenskommelsen reglerar samarbete och ansvarsfördelning för de båda målgrupperna och förutsätter **organiserad delregional och lokal samverkan**. Överenskommelsen finns på www.vgregion.se/hosvatal

Avsnitt 1 Allmänt om överenskommelsen

1.1 Bakgrund

Överenskommelsen ska stärka samverkan mellan kommun och VGR för att bättre tillgodose behovet av vård, stöd och behandling för målgrupperna.

1.2 Syfte

Syftet är att personer inom målgrupperna ska ges möjlighet till återhämtning och delaktighet i samhällslivet på samma villkor som andra.

1.3 Parter

Avtalsparter i detta avtal är var och en av kommunerna i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen.

1.4 Giltighetstid

Avtalet gäller under perioden 2017-04-01 – 2020-12-31.

1.5 Målgrupper

Personer i alla åldrar med psykisk funktionsnedsättning och personer med missbruk som har behov av insatser från både kommun och VGR.

Avsnitt 2 Utgångspunkter

2.1 Individens behov i centrum

Vården och stödinsatserna ska planeras och utvärderas tillsammans med den enskilde...

2.2 Brukarinflytande

En utgångspunkt i samverkan mellan huvudmännen är att öka enskilda och brukarorganisationers medverkan för att utveckla vård- och stödinsatser.

2.3 Lagstiftning

Överenskommelsen bygger på lagstadgad skyldighet om samarbete kring två målgrupper och en generell skyldighet att samarbeta på individnivå.

2.4 Nationella riktlinjer ger rekommendationer om insatser

Socialstyrelsen anger, i vissa fall, genom nationella riktlinjer vilka insatser som huvudmännen i första hand ska genomföra för personer som omfattas av överenskommelsen.

Avsnitt 3 Ansvarsområden

Kommunen ska främja invånarnas ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor, aktiva del i samhällslivet.

Västra Götalandsregionen ska medicinskt förebygga, utreda och behandla sjukdomar och skador genom att erbjuda hälso- och sjukvårdsinsatser i så väl öppen som slutenvård.

Avsnitt 3.1 Personer med psykisk funktionsnedsättning

Viktiga delar i Kommunens ansvar för målgruppen

- Bedriva uppsökande arbete och upplysa om kommunens verksamheter
- Initiera och påtala behov av stöd
- Utredda och bevilja bistånd efter ansökan eller anmälan.
- Tillhandahålla boende och stöd i hemmet
- Erbjuder meningsfull sysselsättning
- Tillhandahålla elevhälsa
- Erbjuder stöd till anhöriga och närstående
- Erbjuder hälso- och sjukvård enligt Hälso- och sjukvårdsavtalet

Avsnitt 3.1 Personer med psykisk funktionsnedsättning

Viktiga delar i Västra Götalandsregionens ansvar för målgruppen

- Erbjudna hälso- och sjukvård enligt Hälso- och sjukvårdsavtalet
- Arbeta för tidig upptäckt och med tidiga insatser
- Särskilt beakta barns rätt till information, råd och stöd
- Motverka somatisk ohälsa, skada och förtida död och även uppmärksamma behovet av tandvård
- Uppmärksamma och behandla självskadebeteende
- Suicidprevention
- Erbjudna stöd till anhöriga och närstående
- För personer som vistas i hem för vård och boende, HVB eller hem för viss annan heldygnsvård erbjuda hälso- och sjukvårdsinsatser
- Bistå med intyg
- Ge handledning och kunskapsöverföring

Avsnitt 3.2 Personer med missbruk

Viktiga delar i Kommunens ansvar för målgruppen

- Bedriva uppsökande arbete och upplysa om kommunens verksamheter
- Initiera och påtala behov av stöd
- Utredda och bevilja bistånd efter ansökan eller anmälan.
- Erbjuder stöd till boende och sysselsättning
- Arbeta med återfallsprevention
- Motiverande och familjeorienterade insatser
- Särskilt beakta insatser till ungdomar
- Tillhandahålla elevhälsa
- Ge stöd till barn som har förälder eller närstående med missbruk
- Erbjuder stöd till anhöriga och närstående
- Medverka vid läkemedelsassisterad behandling vid opiatmissbruk
- Erbjuder hälso- och sjukvård enligt Hälso- och sjukvårdsavtalet

Avsnitt 3.2 Personer med missbruk

Viktiga delar i Västra Götalandsregionens ansvar för målgruppen

- Arbeta för tidig upptäckt och med tidiga insatser
- Särskilt beakta insatser till ungdomar med missbruk
- Vård och behandling till personer med missbruk
- Tvärprofessionella behandlingsinsatser
- Identifiera samsjuklighet
- Erbjuda stöd till anhöriga och närstående
- Särskilt beakta barns rätt till information, råd och stöd
- Motverka somatisk ohälsa, skada och förtida död och även uppmärksamma behovet av tandvård

Fortsättning nästa bild

Avsnitt 3.2 Personer med missbruk

Viktiga delar i Västra Götalandsregionens ansvar för målgruppen

- För personer som vistas i hem för vård och boende, HVB eller hem för viss annan heldygnsvård erbjuda hälso- och sjukvårdsinsatser
- Bistå med intyg
- Anmälningsskyldighet
- Erbjuder hälso- och sjukvård enligt Hälso- och sjukvårdsavtalet
- Ge handledning och kunskapsöverföring
- Initiera samverkan kring tillnyktring

Avsnitt 3.3 Samsjuklighet

Både kommunen och VGR har ett ansvar för att:

- Tidigt identifiera samsjuklighet och särskilt uppmärksamma denna problematik hos ungdomar
- Säkerställa att behandling av missbruk och samtidig psykisk sjukdom sker parallellt och integrerat
- Vård och behandling inte försenas pga samsjuklighet

Avsnitt 3.4 Västbus

Barn och ungdomar med sammansatt psykisk/ psykiatrisk och social problematik

- Denna överenskommelse ska särskilt stärka samverkan mellan parterna för att målgruppens behov av vård, stöd och behandling ska tillgodoses.
- Länets kommuner och VGR har antagit gemensamma riktlinjer och rutiner
- Riktlinjerna omfattar kommunernas socialtjänst och skola och VGR:s primärvård, barn- och ungdomshabilitering och barn- och ungdomspsykiatri
- Hantering av avvikelser enligt 4.2 och 4.3

Avsnitt 3.5 Placering utanför hemmet

Ansvar vid placering utanför hemmet av personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med missbruk (hem för vård och boende, HVB, familjehem och hem för viss annan heldygnsvård).

- Minska behovet av placeringar genom att tillhandahålla individanpassade vård- och stödinsatser
- Inför en placering ska en samordnad individuell plan, SIP eller motsvarande upprättas.
- Varje planering ska föregås av en överenskommelse om kostnadsansvar.

Avsnitt 3.6 Psykiatrisk tvångsvård

Viktiga delar i Kommunens ansvar för målgruppen

- Att medverka vid samordnad vårdplanering inför utskrivning från slutenvård och vid upprättande av SIP
- Insatser enligt SoL och LSS vid permission från slutenvård
- Insatser enligt SoL och LSS vid öppen psykiatrisk tvångsvård eller öppen rättspsykiatrisk tvångsvård
- Häso- och sjukvårdsinsatser enligt Häso- och sjukvårdsavtalet med undantag av tvångsåtgärder

Avsnitt 3.6 Psykiatrisk tvångsvård

Viktiga delar i Västra Götalandsregionens ansvar för målgruppen

- Erbjudna behandling i slutenvård enligt LPT och LRV
- Besluta om permission
- Ansöka om övergång till öppen psykiatrisk tvångsvård eller öppen rättspsykiatrisk tvångsvård
- Genomföra SVPL vid utskrivning från slutenvård i samråd med kommun
- Erbjudna behandlings- och rehabiliteringsinsatser
- I samråd med kommunen föreslå placering (se 3.5)
- Upprätta SIP vid utskrivning från öppen tvångsvård till frivillig öppenvård

Avsnitt 3.7 Vårdplanering

Samordnad individuell plan, SIP

Upprättande av SIP ska ske enligt de riktlinjer som antagits av Västra Götalandsregionen och VästKom

Samordnad vård- och omsorgsplanering, SVPL

Vid utskrivning ska den länsgemensamma rutinen SVPL tillämpas

Avsnitt 4 Avtalsvård

4.1 Tillämpning

Överenskommelsen ska verkställas på lokal nivå, nära brukaren.

4.2 Avvikelser

Enligt de principer som anges i Hälso- och sjukvårdsavtalet

4.3 Tvister

Enligt de principer som anges i Hälso- och sjukvårdsavtalet

4.4 Uppföljning

Överenskommelsen ska följas upp årligen. De delregionala vårdsamverkansgrupperna lämnar rapport enligt anvisningar från VVG. Gemensam uppföljning av förslaget om tillämpning vid placering HVB-hem.

Läs mer om avsnitt 4 i avtalet på www.vgregion.se/hosavtal

Avsnitt 5 Utvecklingsområden

Huvudmännen har identifierat några viktiga utvecklingsområden att samverka kring för att säkra kvaliteten för den enskilde och skapa förutsättningar för en sammanhållen vård och omsorg

Utvecklingsåtaganden:

- ✓ Länsgemensam handlingsplan psykisk hälsa
- ✓ Integrerade mottagningar
- ✓ Integrerade arbetssätt
- ✓ Insatser för ungdomar med missbruk
- ✓ Samverkan kring berusade och drogpåverkade personer
- ✓ Samverkan kring upphandling av HVB-platser.

Läs mer om avsnitt 4 i avtalet på www.vgregion.se/hosavtal

TIPS! Implementeringsmaterial

Webbplatsen www.vgregion.se/hosavtal är huvudverktyget, här hittar ni huvudavtalet och allt implementeringsmaterial. *Materialet är framtaget som stöd och vägledning åt chefer och medarbetare i den praktiska tillämpningen av avtalet.*

- Avtalet som PDF
- Presentation, fördjupad

KONTAKT Överenskommelsen

Kontaktinformation finns på
www.vgregion.se/hosavtal

